

tul a csüggedésnek. Lelkednek legyen egy biztos irányítúje, mely mindig megmutatja számodra a hit forrását, Istent. „Add nekem azt a holt hitet, / Istenem, / Hogy nem kell ám fenéig inni /, S kelyhed szent borából elég / Egy korty: hinni.“ (Ady Endre: Imádság úrvacsora előtt) Ámen.

SZABÓ ZOLTÁN

AZ EVANGÉLIUM HIRDETÉSE

Lk 10,3

Az emberi élet bizonyos vonatkozásban hasonlít a kerékhez.

Amikor kikerül készítője kezéből ép, csorbítatlan, tiszta s minden szempontból alkalmas arra a célra, amelyre készítettett, hogy forogjon, mozgásával könnyebbé, gyorsabbá tegye a terhek szállítását. Miután a kerék elhagyta készítője műhelyét, megkezdí tulajdonképpeni életét. Elindul forogni, s halad néha egyenes, tiszta, sima, máskor kanyargós, göröngyös, sáros úton. Miközben a kerék forog, lassan kopni kezd, a göröngyös út lazítja, a hozzáütődő kövek összekarcolják, reáarakodik az út pora s bemocskolja. Ha sáros úton szalad, minél gyorsabban forog, annál inkább szórja maga körül a sarat s nemcsak ő lesz sáros, de sárral fröcsköl be mindent és mindenkit, ami vagy aki a közelébe kerül.

Bizonyos szempontból ilyen az emberi lélek is. Amikor kikerül a teremő Isten kezéből, tiszta, csorbítatlan, minden szempontból alkalmas arra a feladatra, élethivatásra, amelyre alkotta Isten, mert rendelkezik azokkal a képességekkel amelyeknek birtokában az ember tiszta, igaz életet élhet. Az élet, amely néha csendes, nyugodt, könnyű, békés, boldog, máskor azonban zajos, nyugtalan, megpróbáló, kísértésekkel teli. Ezek, akárcsak a kereket az út sara, bepiszkítják lelkünket, reátapadnak arra, s amint lelkünk halad, megállás nélkül az élet útjain, a reátapadó szennyet, sarat egyre szórjuk szerteszét s befröcsköljük vele azokat is, akik körülöttünk élnek.

Emberi életünkben sokféle rossz van, ezek szenvedést, bánatot, nyomorúságot, gyötrelmet eredményeznek, de nemcsak az azokat elkövetők számára, hanem igen gyakran másoknak, ártatlanoknak is. Van gyűlölet, az ember nem tud mindig megbocsátani s néha bosszúra szomjazik, a bosszú pedig halált, a halál gyászt, könnyhullatást szül. Az ember néha arra törekszik, hogy kihasználja embertársai bizalmát, s mások munkájának gyümölcsét jögtalanul magának szerezze meg. A csalás mindig oda vezet, hogy a becsapott embernek megingatja a felebarátba vetett hitét. Van hatalomvágy, amellyel az egyik ember megpróbálja saját akaratát rákényszeríteni embertársára; ez szolgasághoz, az ember megalázásához vezet. Van lopás, amidőn az ember elragadja felebarátja javait, hogy azokat a maga hasznára fordítsa. Van felelőtlenség és önzés, amidőn az ember csak önmagával törődik, csak saját érdekeit nézi, nem akarja észrevenni a felebarátot, „aki az út szélén vérében fekszik“, akinek segítségre,

könyörületre lenne szüksége. Ez az önzés és felelőtlenség elidegenedéshez vezet.

Ezek azok a gonosz érzések, rossz megnyilatkozások, cselekedetek, amelyek az élet során mint szenny és sár reátapadnak lelkünkre, magasba vágyó lelkünket ismételten visszahúzzák, földi életünket szenvedéssé alakítják és egymás farkasaivá tesznek.

Milyen boldog lenne az emberi élet, ha lelkünkől kiüznénk minden gyarlóságot! Milyen boldogok lennénk, ha érvényre tudnánk juttatni életünk minden helyzetében a jóságot, az emberséget, felelősségtudatot, testvériséget, jóakaratot, tiszta erkölcsöt, szeretetet, a békességet, jóságot, vagyis Isten akaratát. Mert Isten akaratát mindig a jó; ő szereti minden gyermekét és azt akarja, hogy emberhez méltó s boldog életet éljen itt a földön. Életéből pedig számúzve legyen minden rossz, minden bűn, mindaz, ami az embernek szenvedést, nyomorúságot, bánatot, keserűséget, gyötrelmet okoz. Jézus felismerte Isten jóságát és ember iránti szeretetét, erre építette evangéliumhirdetését. Ez volt reménységének köszik-lája, bátorságának forrása; ez erősítette bizalmát abban, hogy mindazok számára, akik a tiszta emberi lélek munkásai, megterem az áldott gyümölcs. Jézus jól ismerte saját korának emberét s annak lelkületét, látta cselekedeteit, magatartását és harcot indított minden rossz, tévelygés, bűn ellen. Célja az volt, hogy az embert ráébressze arra az igazságra, hogy csak egyetlen helyes életforma van: Isten akaratának teljesítése és az örökérvényű erkölcsi parancsolatok betöltése. Ebben a munkában segítették Jézust tanítványai, ezek az egyszerű de jószándékú emberek, akik azért csatlakoztak hozzá, mert az általa mutatott úton látták elérhetőnek az ember lelki életének fejlődését, egy boldogabb élet megvalósítását.

Lukács evangéliuma szerint Jézus 70 tanítványt küld ki, hogy hirdessék az evangéliumot, az örömmüzenetet. Elbocsátja őket, mint bárányokat a farkasok közé. A farkasok azok az emberek, akik gyűlölnek, akik csak saját érdekeiket nézik, akik valóban gyötrelmé, nyomorúsággá teszik az életet a földön.

Jézus ezekkel szemben tanítja, hogy: „Boldogok az irgalmasok...“, „Boldogok a szelídek...“, „Aki közöttetek első akar lenni, legyen a ti szolgátok...“, „Tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok...“, „Szeresd felebarátodat mint önmagadat“! Ezek azok az eszközök, amelyeket Jézus tanítványainak a kezébe ad, hogy harcoljanak velük a gyűlölet, a harag, a bosszú, a csalás, a felelőtlenség, egyszóval minden rossz ellen, egy békés, tiszta, Istennek tetsző boldog emberi élet megvalósításaért. A tanítványok a szelídség és alázatosság által lesznek „bárányok“, akiket Jézus elbocsát a „farkasok“ közé. Jézus tudja, hogy mi vár tanítványaira; üldöztetés, gúny, törvényszék, megaláztatás, mérhetetlen szenvedés, s ezért felkészíti őket, hogy mindezeket elviseljék. Azt akarta, hogy a tanítványok szelídségükkel és türelmükkel, de a jó diadalába vetett rendíthetetlen reménységgel járják be a városokat és falvakat s hirdessék az örömmüzenetet, legyenek a „világ világosságai“, „a földnek sója“, „a meggyújtott gyertya“, amely világít mindazoknak, akik a házban vannak.

Az emberi élet és magatartás sokat változott a Jézus kora óta eltelt két évezred alatt. Az ember erkölcsi életére nagy hatással volt a Jézus tanítása, a tanítványok által megőrzött és elterjesztett evangélium, teljes

győzelmet azonban még nem aratott. Ma is tanúi lehetünk a földön olyan megnyilatkozásoknak, melyek az embert inkább embertársának farkasaként, mint felebarátjaként mutatja. Mi vagyunk azok a kerekék, akik forogunk, néha a tiszta és egyenes úton, máskor göröngyös, sáros úton s közben bemocskoljuk saját lelkünket és a mellettünk élő embereket is. Ezért érvényes ma is Jézus tanítása. Meg kell látnunk tanítványi mivoltunkat, azt, hogy Jézus minket is elküld ma, hogy saját lelki tisztaságunkkal, szelidségünkkel s egymás iránti felelősségtudatunkkal bizonyosságot tegyünk a hívő, Jézust követő ember erkölcsi jelleméről, az evangélium békességet, boldogságot, igaz életet teremtő hatalmáról. Ámen.

SZÁSZ FERENC

LEGYETEK TÖKÉLETESEK (1.)

Mt 5,48

Ha egyetlen mondatban akarnánk összefoglalni a modern unitarizmus lényegét, a fenti jézusi meghagyás bizonyulna a legmegfelelőbbnek. Az istenegység kihangsúlyozása azzal a teológiai küzdelemmel együtt, amely létrehozta, lassan már a múlté. A mai vallásos ember számára sokkal fontosabb erkölcsi rendeltetésének és hivatásának állandó ismétlése és tudatosítása, mint egy — immár vitán felül álló — hitelvi kérdés számontartása. Azt sem látjuk eléggé tisztán, hogy Isten mennyire akarja a mi tökéletesedésünket; amikor előnkbe jön segítségével, szinte kikényszeríti belőlünk az előbbrelépést, hogy addig se éljünk hiába, amíg emberségünk munkálásának tudatos vállalásához eljutunk.

Isten egyik leghathatósabb segítségnyújtása és eszköze az ember erkölcsi tökéletesedésének munkálásában a szerelem. Isten az élet fundamentumába építette bele kényszerét és ugyanakkor olyan vonzóvá tette, hogy alig kerülhetjük el, s így tökéletesedésünk legegyetemesebb útjának tekinthetjük. Ezért tartom szükségesnek a szerelemtől való közös elmélkedést, annak ellenére, hogy a hagyományos gondolkodás mindenkor két ember magánügyének tekintette s talán csak a költők bizonyultak és bizonyulnak elég merészeknek a kitarulkozó őszinteséghez. A szerelem mindenképpen életünk egyik legfontosabb élménye, kérdése s ezért kétszeresen fontos Istennel való vonatkozásaiban is elemezni, megismerni. Önmagunk megértéséhez nyerünk így biztosabb alapot és távlatot.

Három részben szeretnék e kérdéstről beszélni, kidomborítani, hogy a szerelem végső fokon Istenre mutat, s nemcsak életünknek, a vallásnak is részét képezi. Az első részben a szerelemtől mint rendeltetésről, a következőben mint életünket, lelkünket átformáló élményről s végül mint tudatosan vállalt emberi hivatásról fogok beszélni.

Az „ember“ szó elvont fogalmat jelöl. Tartalmával tisztában vagyunk ugyan mindnyájan, a földön mégsem egyetlen „ember“ él, férfiak és nők, és gyermekek, leendő férfiak és nők népesítik be azt. A bibliai